

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ
«МЕХАНІКО-ТЕХНОЛОГІЧНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
ОДЕСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО ТЕХНОЛОГІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ»**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор МТФК ОНТУ

Олена КІЧУК Олена КІЧУК

16.01. 2024 р.

ПОЛОЖЕННЯ

**про запобігання та виявлення академічного плагіату
у Відокремленому структурному підрозділі
«Механіко-технологічний фаховий коледж
Одеського національного технологічного університету»**

Одеса, 2024

Положення про запобігання та виявлення академічного плагіату у Відокремленому структурному підрозділі «Механіко-технологічний фаховий коледж Одеського національного технологічного університету». Одеса, МТФК ОНТУ, 2024.

Укладачі:

Анастасія ТРУБНІКОВА, заступник директора з НМР;
Наталія ІЩЕНКО, завідувач електромеханічного відділення;
Оксана ЛУБЕНЕЦЬ, завідувач технологічного відділення.

Розглянуто і схвалено на засіданні методичної ради (Протокол від «10» січня 2024 р. № 1), педагогічної ради МТФК ОНТУ (Протокол від «11» січня 2024 р. № 1) та введено в дію наказом директора МТФК ОНТУ від «11» січня 2024 р. № 02-01

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про запобігання та виявлення академічного плагіату (далі – Положення) у Відокремленому структурному підрозділі «Механіко-технологічний фаховий коледж Одеського національного технологічного університету» (далі – Коледж) розроблено на основі Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про фахову передвищу освіту», «Про авторське право і суміжні права» та інших нормативно-правових актів, з метою запобігання, поширення та виявлення плагіату в виконанні письмових робіт; підвищення рівня культури щодо етичного використання результатів досліджень; розвитку навичок коректної роботи з джерелами інформації; дотримання вимог наукової етики та поваги до інтелектуальних надбань; активізації самостійної та індивідуальної творчої роботи при створенні авторського твору та відповідальності за порушення загальноприйнятих правил цитування.

1.2. Визначення понять:

1.2.1. Автор - фізична особа, результатом творчої праці якої є представлений твір (ст. 1 ЗУ «Про авторське право і суміжні права» від 23.12.1993 № 3792 - XII).

1.2.2. Здобувачі освіти - особи, які навчаються у закладі освіти на певному рівні освіти з метою здобуття відповідного ступеня і кваліфікації.

1.2.3. Твір - інформація, як результат наукової чи навчально-методичної діяльності конкретної особи (чи у співавторстві), представлена на паперових носіях або в електронному вигляді у мережі Інтернет чи оприлюднена на офіційному web-сайті Коледжу (монографія, підручник, навчальний посібник, стаття, тези, препринт, автореферат і рукопис дисертації (дисертаційна робота), дипломна робота, курсова робота чи проект, реферат, есе, контрольна робота, тощо).

1.2.4. Оприлюднення (розкриття публіці) твору - здійснена за згодою автора чи іншого суб'єкта авторського права і (або) суміжних прав дія, що вперше робить твір доступним для публіки шляхом опублікування, публічного виконання, публічного показу, публічної демонстрації, публічного сповіщення тощо (ст. 1 ЗУ «Про авторське право і суміжні права» від 23.12.1993 № 3792 - XII).

1.2.5. Плагіат - оприлюднення (опублікування), повністю або частково, чужого твору під іменем особи, яка не є автором цього твору (ст. 50 ЗУ «Про авторське право і суміжні права» від 23.12.1993 № 3792 - XII).

1.2.6. Плагіат академічний - навмисне відтворення здобувачем освіти у письмовій або електронній формі чужого твору, опублікованого на паперовому або офіційно оприлюдненого на електронному носії, повністю або частково, під своїм іменем без посилання на автора.

1.3. Різновиди плагіату:

✓ видання виконаної роботи іншого автора за свою без внесення в неї жодних змін та належного оформлення цитування;

✓ копіювання значної частини чужої роботи в свою без внесення в запозичене жодних змін та належного оформлення цитування;

✓ представлення суміші власних та запозичених аргументів без належного цитування;

✓ внесення незначних правок у скопійований матеріал (переформулювання речень, зміна порядку слів в них тощо) та без належного оформлення цитування;

✓ компіляція - створення значного масиву тексту шляхом копіювання із різних джерел без внесення в нього правок, посилань на авторів та «маскуванням» шляхом написання перехідних речень між скопійованими частинами тексту.

✓ Цитата - порівняно короткий уривок з наукового, методичного або будь-якого іншого опублікованого твору, який використовується^ обов'язковим посиланням на його автора і джерела цитування, іншою особою у своєму творі з метою зробити зрозумілішими свої твердження, зафіксувати аналогічні рішення для подальшої модернізації, продемонструвати попередні результати досліджень інших авторів або для посилання на погляди іншого автора в автентичному формулюванні.

2 ПРОФІЛАКТИЧНІ ЗАХОДИ ЩОДО ЗАПОБІГАННЯ ТА ВИЯВЛЕННЯ ПЛАГІАТУ

2.1. Педагогічні та науково-педагогічні працівники Коледжу, співробітники, що здійснюють науково-методичну діяльність, здобувачі освіти всіх рівнів та форм навчання, беруть на себе відповідальність щодо коректної роботи із джерелами інформації; за дотримання вимог наукової етики та поваги до інтелектуальних надбань; за порушення загально прийнятих правил цитування шляхом прийняття правил цитування та наукової етики, представлених в цьому положенні.

2.2. Всі наукові та науково-методичні праці педагогічних, науково-педагогічних працівників та здобувачів освіти підлягають публікації в репозиторії Коледжу.

2.3. З метою стимулювання здобувачів освіти усіх форм навчання до самостійного виконання письмових робіт у Коледжі є обов'язковими такі заходи:

✓ захист кваліфікаційних робіт здійснюється публічно;

✓ результати кваліфікаційних робіт підлягають обговоренню на наукових конференціях та можуть бути представлені у вигляді тез/наукових статей в наукових виданнях;

✓ результати наукових досліджень систематично заслуховуються на засіданнях циклових комісій, науково-методичних семінарах, засіданнях наукових студентських гуртків, круглих або дискусійних столів.

2.4. Профілактика плагіату в Коледжі здійснюється шляхом:

✓ внесення в навчальні програми обов'язкового вивчення методів написання дослідницьких матеріалів з уникненням плагіату;

✓ навчання здобувачів освіти грамотному викладенню своїх думок та правилам цитування;

✓ ознайомлення здобувачів освіти з науковою етикою та етичними проблемами, що виникають в процесі наукового дослідження;

✓ пояснення здобувачам освіти, що творча робота має бути індивідуальною, унікальною, а також повністю розкривати задану тему за передбаченим планом;

✓ забезпечення освітнього процесу великим вибором тематик з вузькою і актуальною специфікою, що дозволить значно зменшити відсоток плагіативних робіт;

✓ забезпечення поетапної звітності, оскільки однією з причин плагіату є неправильно організований час на виконання творчого завдання.

3 ПЕРЕЛІК РОБІТ ТА ПОРЯДОК ЇХ ПЕРЕВІРКИ НА АКАДЕМІЧНИЙ ПЛАГІАТ

3.1. В Коледжі перевірці на академічний плагіат підлягають навчальні та кваліфікаційні роботи здобувачів освіти коледжу (дипломні проекти (роботи), курсові роботи (проекти), науково-методичні праці (підручники, посібники та навчальні посібники, методичні розробки), монографії та інші роботи. Організацію перевірки вищезазначених матеріалів здійснюють керівники робіт, автори праць.

3.2. Перевірка на академічний плагіат здійснюється на етапі представлення матеріалів робіт для розгляду керівникам письмових робіт. Керівник письмової роботи несе відповідальність за проведення перевірки роботи на наявність плагіату.

3.3. Педагогічні, науково-педагогічні працівники та здобувачі фахової передвищої та вищої освіти коледжу, які не згодні з висновком керівника кваліфікаційної роботи, дипломного проекту (роботи), курсової роботи (проекту) мають право звернутися до комісії з питань академічної доброчесності або методичної ради, укладених викладачами коледжу, із письмовою заявою про проведення повторної перевірки письмової роботи на академічний плагіат.

3.4. Роботи, що підлягають перевірці на плагіат, надаються автором (авторами) в електронному вигляді у представлених форматах: .doc, .docx. Електронний варіант письмової роботи надається повністю, включаючи титульний аркуш та всі додатки.

3.5. Перевірку навчальних, кваліфікаційних робіт та науково-методичних праць на унікальність та наявність в них плагіату можливо проводити за допомогою безкоштовних програм, які знаходяться в мережі Інтернет у вільному доступі:

✓ AdvengoPlagiatus - програма пошуку в Інтернеті часткових або повних копій текстового документа з достатньо простим інтерфейсом. Plagiatus показує ступінь унікальності тексту, джерела тексту, відсоток збігу тексту.

✓ Etxt Antiplagiat - програма для перевірки унікальності тексту, яка дозволяє провести детальний аналіз тексту і визначити оригінальність статті в процентному співвідношенні. Etxt Antiplagiat має також он-лайн версію для перевірки коротких текстів до 5000 знаків

✓ інші за вибором керівника роботи.

3.6. 4.6. Положенням встановлюються такі показники оригінальності текстів:

✓ текст вважається оригінальним (висока унікальність), робота допускається до захисту або опублікування - понад 60%;

✓ оригінальність задовільна (середня унікальність), слід пересвідчитись у наявності посилань на першоджерела, робота потребує доопрацювання та повторної перевірки - 50%- 55%;

✓ оригінальність незадовільна (низька унікальність), слід пересвідчитись у наявності посилань на першоджерела, робота потребує доопрацювання та повторної перевірки - 40%- 50%;

✓ оригінальність незадовільна (низька унікальність), слід пересвідчитись у наявності посилань на першоджерела, робота відхиляється без права подальшого розгляду - менше 40%.

3.7. Наявність помилок у роботі не повинна перевищувати межу 20%.

3.8. У випадку типових дипломних та інших проектів межа максимального збігу з однією роботою не повинна перевищувати 50%. Класифікацію робіт здійснює керівник та підтверджує це на засіданні циклової комісії (надає витяг з протоколу засідання циклової комісії).

3.9. Виявлені у тексті твору запозичення вважаються правомірними, якщо вони є:

✓ власними назвами;

✓ індивідуальними найменуваннями окремих одиничних об'єктів, у т.ч. найменуваннями установ, назвами праць, що досліджувалися у творі, бібліографічними посиланнями на джерела тощо;

✓ усталеними словосполученнями, що характерні для певної сфери знань;

✓ належним чином оформлені цитування;

✓ самоцитування - фрагменти тексту, що належать автору твору, опубліковані або оприлюднені в електронній формі ним у інших творах.

3.10. При наданні науковому керівнику письмової роботи студенти усіх форм навчання, письмові роботи яких підлягають перевірці системою, заповнюють і підписують заяву за встановленою формою, якою підтверджується факт відсутності в письмовій роботі запозичень з друкованих та електронних джерел третіх осіб, не підкріплених відповідними посиланнями, та факт про інформованості про можливу відповідальність у випадку виявлення плагіату. Відмова у належному заповненні та підписанні заяви автоматично тягне за собою недопущення письмової роботи до захисту.

3.11. Після проведення перевірки письмової роботи на академічний плагіат складається відповідний висновок, який надається автору (авторам). Висновок (довідка) надається автору (авторам) у письмовому вигляді через п'ять днів після реєстрації електронного варіанта письмової роботи та обов'язково додається до письмової роботи при її подачі до розгляду (захисту). При прийнятті рішення враховується специфіка роботи, що перевіряється на наявність академічного плагіату (спеціальність), вид роботи (стаття, навчальний посібник, методична розробка, кваліфікаційна робота, навчальна робота тощо) та її унікальність

4 ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА АКАДЕМІЧНИЙ ПЛАГІАТ

4.1. У разі виявлення академічного плагіату в роботах працівників коледжу та здобувачів фахової передвищої або вищої освіти вони несуть відповідальність відповідно до чинного законодавства

4.2. Педагогічні та науково-педагогічні працівники, що публікують наукові та методичні праці, несуть особисту відповідальність за коректну роботу із джерелами інформації; за дотримання вимог наукової етики та поваги до інтелектуальних надбань; за порушення загальноприйнятих правил цитування шляхом прийняття правил цитування та наукової етики, представлених у цьому Положенні.

4.3. Здобувачі освіти несуть відповідальність за подання письмової роботи для перевірки системою, у порядку визначеному даним Положенням.

4.4. Науковий керівник несе відповідальність за перевірку роботи у встановлені строки, прийняття рішення щодо доопрацювання та повторну перевірку на плагіат, а також про допуск роботи до попереднього захисту.

4.5. У випадку виявлення низького відсотку оригінальності у творах здобувача освіти (на підставі довідки), науковий керівник попереджає про це автора та ініціює рішення про недопущення його роботи до захисту та відправку матеріалів на доопрацювання, а у разі незгоди автора - інформує службовою запискою завідувача відділення, на якому навчається студент.

4.6. У випадку виявлення низького відсотку оригінальності у наукових та науково-методичних працях (на підставі довідки), циклова комісія попереджає про це автора та ініціює рішення про недопущення його роботи до друку та відправку матеріалів на доопрацювання.

5 ПОРЯДОК ПОДАННЯ АПЕЛЯЦІЇ ТА ЇЇ РОЗГЛЯД

5.1. У випадку незгоди з висновком (довідкою) навчальної частини автор має право у триденний термін з моменту виявлення плагіату подати письмову апеляційну заяву на ім'я заступника директора з навчальної роботи.

5.2. Для розгляду апеляційної заяви створюється апеляційна комісія, персональний склад якої формується розпорядженням заступника директора з навчальної роботи та з найбільш досвідчених та авторитетних викладачів (загальний склад не більше 5 осіб). Секретарем комісії призначається працівник навчальної частини Коледжу.

5.3. Голова апеляційної комісії проводить засідання у тижневий термін з моменту виходу розпорядження заступника директора з навчальної роботи про створення апеляційної комісії. Про дату та час проведення засідання заявник попереджається щонайменше за два дні. Якщо заявник не з'являється на засідання апеляційної комісії, питання розглядається за його відсутності.

5.4. У випадку необхідності отримання додаткової уточнюючої інформації засідання апеляційної комісії може проводитись у декілька етапів з розривом не більше трьох робочих днів.

5.5. Сумніви, що виникають у членів апеляційної комісії, трактуються на користь особи, твір якої розглядається апеляційною комісією.

5.6. За результатами засідання апеляційна комісія формує висновки, які

підписує голова апеляційної комісії, її члени та заявник, зазначаючи «З висновками апеляційної комісії погоджуюсь». Висновки апеляційної комісії щодо академічного плагіату (компіляцій) у творах здобувачів освіти зберігаються у навчальній частині.

6 ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

6.1. Положення поширюється на всі структурні підрозділи Коледжу.

6.2. У випадку внесення змін або доповнень у державні нормативно-правові документи, що регламентують питання цього Положення, відповідні пункти Положення втрачають свою чинність і вступають у дію внесені зміни.

Розроблено комісією у складі:

Заступник директора з НМР

Анастасія ТРУБНІКОВА

Завідувач технологічного
відділення

Оксана ЛУБЕНЕЦЬ

Завідувач електромеханічного
відділення

Наталія ІЩЕНКО

ЗАЯВА
щодо самостійності виконання письмової роботи

Я, _____,

Прізвище, ім'я та по батькові

студент _____

(форма навчання, освітньо-професійна програма, курс, група)

заявляю: моя письмова робота на тему _____

(назва роботи)

виконана самостійно і в ній не міститься елементів плагіату. Всі запозичення з друкованих та електронних джерел, а також із захищених раніше письмових робіт мають відповідні посилання. Я ознайомлений(а) з діючим Положенням про запобігання та виявлення академічного плагіату, згідно з яким виявлення плагіату є підставою для відмови в допуску письмової роботи до захисту та застосування дисциплінарних заходів.

ІНСТРУКЦІЯ

щодо порядку подання дипломних/ курсових робіт та проектів для перевірки системою перевірки на плагіат, яка визначена закладом освіти або/ та науковим керівником Для реалізації Положення про запобігання та виявлення академічного плагіату:

Здобувач освіти (студент) надає письмову роботу у встановлений термін (за 10 днів до попереднього захисту), в електронному вигляді (name.doc/docx, де name - прізвище та ініціали студента) науковому керівнику. Письмова робота представляється повністю, починаючи з титульного аркушу.

Передача дипломних/ курсових робіт до навчальної частини та удосконалення навчальних обслуговуючих програм здійснюється науковим керівником шляхом надсилання з електронної пошти персонального кабінету на адресу навчальної частини. В електронному листі обов'язково вказати відділення, спеціальність групу та дисципліну.

Протягом 5 днів відбувається перевірка роботи системою. Результати перевірки (довідка) надсилаються на електронну пошту наукового керівника. Роздрукована довідка є обов'язковим документом для допуску здобувача освіти - автора письмової роботи до захисту.

Після отримання результатів перевірки роботи науковий керівник приймає рішення про допуск письмової роботи до попереднього захисту або про доопрацювання її студентом.

Технічна підтримка здійснюється навчальною частиною та удосконаленням навчальних обслуговуючих програм.

**ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ
«МЕХАНІКО-ТЕХНОЛОГІЧНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
ОДЕСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО ТЕХНОЛОГІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ»
Циклова комісія (назва)**

**ДОВІДКА
ПРО ПЕРЕВІРКУ НА НАЯВНІСТЬ ЗАПОЗИЧЕНЬ**

Видана здобувачу ОПС «Фаховий молодший бакалавр»:

ПІБ
(прізвище, ім'я, по батькові)

Кваліфікаційна робота (проект) на тему:

перевірений програмою _____
(назва програми)

Оригінальність тексту складає _____%

СКРІНШОТ

Затверджено на засіданні циклової комісії..... від _____ протокол №__.

Керівник роботи

(Підпис)

ПІБ
(Ім'я, ПРІЗВИЩЕ)

Голова циклової
комісії

(Підпис)

ПІБ
(Ім'я, ПРІЗВИЩЕ)